

τοῦ λόφου, ἰσάρισμα τηλεβόλα ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐπυροβόλουν ἀδικαίπτως ὡς τὰ πρῶτα, ἀλλὰ εὐστοχώτερον. Ὅπισθεν ἡμῶν, εἰς τοὺς πρόποδας ἐγγὺς κειμένου λόφου ἐφαίνετο πυκνὸς λευκὸς καπνὸς καὶ ἐκροτάλιζον συνεχῆ κατὰ στοῖχον πυρὰ ἧτο ἡ ἀκροτάτη πτέρυξ ἄλλης τινὸς μεραρχίας. Οὐδὲν ἄλλο εἶδομεν, ἢ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐνθυμοῦμαι. Ἰστάμεθα ἐκεῖ περιμένοντες, καὶ θεώμενοι τὸ ἐξάσιον θέαμα.

Κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς βαθείας συγκινήσεως, ἐνῶ ἐντὸς ἡμῶν ἀνακυκᾶται ὑψιστόν τι αἰσθημα, ὁ νοῦς σχεδὸν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ὅ,τι αἰσθάνεται ἢ καρδία, ἀφαιρεῖται βαθμηδὸν καὶ περιπλανᾶται καὶ ἐγκαταλείπεται καὶ τρέχει κατόπιν εἰκόνων καὶ λογισμῶν παιδαριωδῶν καὶ παραδόξων, ὡς ἂν ἡ ὥρα ἦν διερχόμεθα ἧτο ἐκ τῶν τῆς συνήθους ζωῆς, ὥρα νωφρότητος καὶ γαλήνης. Οὕτω καὶ ἐγὼ, βλέπων μακρὰν ἐν κωδωνοστάσιον ἐσκεπτόμην.—Εἶνε Κυριακή. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἐκείνου ἐνεδύθησαν σήμερον τὰ ἑορτάσιμα καὶ ἐξῆλθον φαῖδροι εἰς τὰς ὁδοὺς, καὶ ἐπορεύθησαν κατόπιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀκολούθως ἀπετελείωσαν τὰς ὑποθέσεις των καθὼς πάντοτε, γαλήνιοι, εὐχαριστημένοι. . . . Εἶνε ἡμέρα ὡς αἰλοῖπαί δι' αὐτοὺς ἡ σημερινή. Τίς οἶδεν ἂν ἔχουσι γνῶσιν περὶ τοῦ τί συμβαίνει ἐνταῦθα. Καὶ ὅμως μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσι μητέρες ἔχουσαι τέκνα στρατιώτας. . . Καὶ δεισιδύων ἔτι μᾶλλον ἐντὸς τῆς φαντασίας ταύτης, ἔβλεπον ὄλας τὰς γυναῖκας τοῦ χωρίου ἐκείνου ἐντὸς τοῦ ναοῦ, γονυπετεῖς, βεβυθισμένας εἰς τὴν προσευχὴν καὶ ἐξήταζον τὴν ἔκφρασιν τῆς μορφῆς ἐκάστης.—Ἐκείνη, ἐκείνη ἴδετε, εἶνε βεβαίως μήτηρ στρατιώτου τινός!—Καὶ εἰς ἕκαστον κρότον τηλεβόλου τὴν ἔβλεπον ὠχρῶσαν καὶ τρέμουσαν...

Αἴφνης λοχίας τις ἐγγὺς μου ἰστάμενος, ἡγέρθη ὀρθιος καὶ ἐβάδισε βήματά τινα κρατῶν ὑψηλὰ τὴν κεφαλὴν, μειδιῶν καὶ ῥίπτων τὸ βλέμμα ἀπόματα, πρὸς τὰ ὄρη. Ἔτεινε κατόπιν τὴν χεῖρα καὶ διευθύνων τὸν δείκτην πρὸς ἓν σημεῖον, ἔσθη πρὸς στιγμὴν, ἐθεώρησε τοὺς περίξ αὐτοῦ συντρόφους καὶ

— Παιδιά! ἀνέραζε μετὰ φωνῆς ἠχηρᾶς καὶ εὐκρινοῦς, ἐλάτ' ἐδῶ.—Πολλοὶ ἡγέρθησαν καὶ ἔδραμον πλησίον αὐτοῦ.—Ἴδετε, προσέθηκε κρατῶν πάντοτε τὸν βραχίονα τεταμένον καὶ τὸν δείκτην εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον· βλέπετε ἐκείνους τοὺς πύργους ἐκεῖ κάτω καὶ ἐκεῖνας τὰς οἰκίας;—Ποῦ; ποῦ; ἠρώτησαν πλείστοι ἄλλοι προσελθόντες δρομαίως.—Ἐκεῖ, νὰ, ἐκεῖ ποῦ σημαδεύω.—Βλέπω, εἶπεν εἰς ἐξ αὐτῶν.—Καὶ ἐγώ.—Βλέπομεν ὅλοι.—Λοιπὸν;

— Λοιπὸν, ἀπήντησε μετὰ φωνῆς ἠχηρᾶς ἀλλ' ὑποτρόμου, ἐκεῖ εἶνε ἡ Βερώνη.

— Ἡ Βερώνη, ἡ Βερώνη! ἀνέραζαν πάντες κροτοῦντες τὰς χεῖρας· ἡ φήμη διεδόθη, καὶ τὸ τάγμα ὀλόκληρον ἐν ἀκαρεὶ προσῆλθεν ἐκεῖ. Πάν-

τες ἐστραμμένοι πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ μὲ τὸν βραχίονα τεταμένον πρὸς τοὺς μόλις διακρινομένους πύργους καὶ μὲ τὸ στόμα ἡμιανοηγμένον ἐκύτταζον, ὅπως κυττάζει τις... Σὰς ἔτυχε ποτὲ ν'ἀπουσιάσῃ ἐπὶ ἱκανὸν καιρὸν ἡ μήτηρ σας; Ἄν μετέβητε εἰς τὸν σταθμὸν περιμένοντες τὴν ἀφιζίν της, θὰ ἐρρίψατε βεβαίως τὸ βλέμμα ἀπληστον καὶ ἐπίμονον εἰς τὴν ὁδὸν, δι' ἧς ἔμελλε νὰ ἔλθῃ, ὅτε δὲ εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς ὁδοῦ ἐκεῖνης διεκρίνατε ἐν μελανὸν σημεῖον, ἐν νεφύδιον λευκοῦ καπνοῦ καὶ τὸ οὖς σας ἐπληξεν ὁ ἦχος τῆς ἀτμαμάξης, κυρία, τί ἠσθάνθητε τότε ἐν τῇ καρδίᾳ σας; Ὅ,τι ἠσθανόμεθα ἡμεῖς ἐκεῖ, τρυφῶντες ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν πύργων ἐκείνων, καὶ ἀναφωνοῦντες τὸ προσφιλὲς ὄνομα. . .

Ἡ δεσποινὴς ἐφρικήασεν.

— Καὶ τὰ τέσσαρα τάγματα τοῦ συντάγματος εὗρισκοντο εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀξιωματικός. Αἴφνης ἀκούεται ἠχηρὰ φωνή, οἱ στρατιῶται ἀνορθοῦνται ἀμέσως, οἱ ἀξιωματικοὶ προστάζουν.—Εἰς τὰς θέσεις σας!—Οἱ λόχοι ἀνασηματίζονται, καὶ ὄλοι ἀπομένουσι σιωπηλοί. Κραυγὴ ἑτέρα ἠχεῖ, καὶ αἱ ἀξιωματικοὶ ἐπαναλαμβάνουσι·

— Λόγην ἐφ' ὄπλου!— καὶ τὰ τέσσαρα τάγματα προσαρμόζουσι τὴν λόγην εἰς τὸν σωλῆνα τοῦ ὄπλου, καὶ ἡ σιγὴ ἀποκαθίσταται ἐκ νέου.— Τί εἶνε; Τί συμβαίνει; ἐρωτῶσι πάντες ἀλλήλους. Καταφθάνει ὁ ὑπασπιστής τοῦ συνταγματάρχου ἐφιππος, πλησιάζει πρὸς τὸν ταγματάρχην μας καὶ τῷ λέγει κάτι εἰς τὸ ὠτίον.— Ἐμπρός! κράζει ὁ ταγματάρχης. Τὸ τάγμα κινεῖται, υπερβαίνει τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, καὶ κατέρχεται τὴν κλιτὴν, ὁδεῦον πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐχθροῦ. Πάντες οἱ ὄπισθεν εὗρισκόμενοι καὶ ἐγὼ ἐν αὐτοῖς μνησκόμεν τὸν λαιμὸν καὶ προτεινομεν τὴν κεφαλὴν δεξιὰ, ἀριστερὰ διὰ νὰ ἴδωμεν ποῦ βαδίζομεν· ἀλλ' οὐδὲν κατορθοῦμεν νὰ ἴδωμεν, διότι ὁ πρῶτος λόχος μᾶς ἐμποδίζει τὴν ὄρασιν. Στρέφομαι πρὸς τὰ ὄπισω καὶ βλέπω τὰ ἄλλα τάγματα ἀκολουθοῦντα ἡμᾶς βραδεῖ βήματι. Αἴφνης, ἐνῶ ὁ τελευταῖος λόχος εὗρισκετο ἐπὶ ὑψώματός τινος τοῦ ἐδάφους, διακρίνω μετὰξὺ τῶν δένδρων κινήσιν τινα, φωτοβολίαν. . . Ταῦτοχρόνως ἀκούω φοβεράν ἐκπυροσοκρότησιν καὶ συριγμοὺς ὀξύτατους δεξιόθεν, ἀριστερόθεν, εἰς τοὺς πόδας μου, ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου, καὶ κραυγὰς σπαρακτικὰς βήματά τινα μακρὰν, καὶ πέραν βλέπω μέγα σύννεφον λευκοῦ καπνοῦ, καὶ εἶτα ἀκούω ἠχοῦσαν φωνὴν ἰσχυράν:— Ἐφοδος διὰ τῆς λόγης! Τὸ τάγμα ἀσύντακτον καὶ συγκεχυμένον ὀρμαῖ ἐμπρὸς εἰς ἔφοδον μὲ βῆμα ταχύ. Ἄλλη μία κραυγὴ ἀκούεται:— Σαβοῖα!— Τὸ τάγμα ἀφίνει ὠρυγὴν ἠχηρὰν καὶ ὀρμαῖ τροχάδην. Τίποτε ἄλλο δὲν φαίνεται εἰμὴ καπνός· καὶ ἄλλη ἐκπυροσοκρότησις· καὶ ἄλλοι συριγμοί· ἐμπρός! ἐμπρός! . . Ἄλλ! . . ἡ σάλπιγξ